

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével)

Árma mindenütt 1 krajczár.

Előfizetési ára:

Helyben házhoz hordva vagy vidéken postai széküldéssel: egy hónapra 60 kr

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
V. ker., Honvéd-utca 4. szám.

Szerkesztőségi órák:

délutól 10 óráig délután 8 óráig.

Kiadóhivatal nyitva egész nap.

Szerkesztőségi telefon: 686.

Kiadóhivatali telefon: 888

Esti Hírlap

A vörös jezsuiták.

Mosakodnak a budapesti szociáldemokraták. A genfi merénylet s annak várható hatása birta őket arra, hogy siessenek megtagadni az anarkistákkal való minden közösséget. Azt fejtegetik, hogy a szocialista párt ártatlan a gyilkosságban, de nem ártatlan a polgárosságyban, — így beszéltek jezsuita szemforgatással. Nagyon részletesen fejtegették az anarkisták és a szocialisták közti elméleti különbséget.

Az elmélet terén maradván igazuk lenne, ha *Marx* és *Lassale* igaz szocialistáiról lenne szó és nem a budapesti szocialistákról.

A budapesti szocialisták gyakorlati tevékenységükkel megtagadják *Lassale* elveit s valóságban anarkista szellemben működnek, amikor fegyverük programjuk az erőszak.

Az erőszak, az anarkista elv és anarkista fegyver. Nem a tömeg erőszakával lépnek-e fel a budapesti szocialisták, amikor megzavarják az ellenpártok gyűléseit, s megzavarják a nemzeti ünnepeket?

Anarkista erőszakkal tették tönkre Budapesten a gyülekezési szabadságot, a népgyűléseket. A népgyűlések igazi hazájában Angliában az ellenpártok egymás gyűléseire nem mennek el, hanem tartanak külön más helyen ellengyűlést. Budapesten a nemzeti demokrata munkáspárt szervezkedését a szocialisták azzal hiúsították meg, hogy tömegesen megjelentek minden gyűlésükön s ott nem tisztelve a szólásszabadságot, nem tisztelve a gyülekezési szabadságot, botránnyal meghiúsították a gyűlést. Hasonló módon, a tömeg erőszakával jártak el a polgárság több népgyűlésével szemben is.

A hazafias ünnepeket erőszakkal zavarták meg, így például amikor márczius 15-dikén jó levele elfoglalták a honvédszobor környékét, mielőtt felvonult volna az ünneplő polgárság s ifjuság, s erőszakkal próbálták kitépni az ifjak kezéből a nemzeti zászlókat.

S a vendéglők, s a kávéházak megszarolását most is nem-e a tömeg erőszakával üzik s maga a

legtöbb sztrájkjuk is mi más, mint a tömeg erőszaka?

Ravasz jezsuita beszéd tehát az anarkizmus ellen való szóbeli tiltakozásuk, amikor az életben az anarkista erőszak eszközeit használják.

De egyébként is hamis, nem őszinte beszéd az, hogy az anarkia a szociáldemokracziával nem mutat fel egy közös vonást sem.

Közös vonás az ő alapvető bűnük: a «Nincs haza» jelszava. E tekintetben eltagadhatatlan bűntársai ők az anarkistáknak s eltagadhatatlan elvtársai a genfi gyilkosnak.

Az államhatalom sujtó karjának a genfi merénylet következményeképp nálunk is e veszedelmes tan hirdetőire kell lecsapni. A «Nincs haza!» jelszavával szántják a mi szocialistáink is az anarkizmus számára a talajt, ezzel mérgezik meg a néplelkét, ezzel állnak utjába a hazaa állam iránti kötelesség teljesítésének.

Vörösnyakkendős jezsuitáink szemforgatása, mosakodása, képmutató tiltakozása nem fogja az államhatalmat feltartóztatni ama hivatás teljesítésében, hogy erélyesen lépjen fel a hazatagadás anarkista elméletének terjesztése ellen. Az anarkizmus ellen nálunk ennek kell lenni az első teendőnek.

Erzsébet királyné.

A magyarok legjobb barátja.
Jókai Mór írja a Magyar Hírlapban:

«Bizony sirhatnak a magyarok a királynéjuk fölött mert ő benne, a legjobb barátjukat veszítették el.»

Ezt mondá a király a magyar miniszterelnöknek.

Érezbe véteni való, szívekbe elzárni való szavak.

Rettenetes igazságu szavak.

Tudva tudtuk, mondván mondtuk mi ezt régen, ami most a legmagasabb helyről hangzik hozzánk.

Sirtunk is a temetésen mi magyarok. Az ország minden vármegyéje, városa képviselve volt ott. Velünk voltak ott a lengyelek és a horvátok. Mást nem láttam. Csak katonákat még.

A kriptát őrző templom előtti tért rohanlépésben kellett elfoglaljunk. Főrendek képviselők, főispánok vezetése alatti küldöttségek, minisz-

terek, főtisztek, bíbornokok, főpapok, a Bankassei magyar miniszteri palotától a Neuer Marktig olyan vágatva nyargaltunk végig az utcákon gyalog, mintha ellenséget kergetnénk. Soha életemben ilyen gyászmanet nem láttam. Talán más sem látott.

És a templom előtti téren, ahol ezrekremlő hivatalos közönség tömörült díszruhában, egyenruhában, egymá-hoz szorulva, egész a temetés megkezdéséig folyton jártak keresztül a bérkocsik közmebotránkozásra. Semmi hatósági közeget nem lehetett látni, aki a rend fenntartására ügyelt volna. A gyászmanet megérkezte előtt fiakkerezett elő a három polgármester, nagy arany láncokkal a nyakában.

Aztán következett a gyászmanet. Az előre megállapított program szerint. A gyászpompa a lehető legegyszerűbb volt.

Mikor a nyolczlovas gyászszeker a templomajtó előtt megállt, négy egyszerű munkás odavitte egy csavarra járó leszállító gépet: s aztán hat udvari lakáj körülállta a koporsót.

Ugy szerettem volna a körülöttem álló magyaroknak odakiáltani: »jertek oda! vegyék mi a vállainkra ezt a koporsót! Ez a mi halottunk!»

Féltem, hogy botránnyt csinállok vele. Mikor Széchenyi István koporsóját a sirba vitték: nyolcz férfi a Széchenyi családnak vette azt a vállára s úgy szállították drága halottjukat örök nyugodalma helyére.

Hát a nagy közönség hol maradt?

En nem ilyen temetéseket láttam néhanapján. Hanem százezrekre menő óriás tömegeket a gyászszeker nyomában, hogy a város leghosszabb utcájára megtelt velük.

Hát nincs itt kép?

Mikor a temetés napjának reggelén fevittem a koszorúmat nemzeti szentünk ravatalához, találtam a kápolnában, hol a meglicsültnek egyszerű árgásbarna koporsója emelkedett, egy miséző papot, tíz gyásznemzetiruhás lengyel hazafit, két fekete ruhás polgárlányt és egy udvari lakajt. A misét végig vártuk s nem lettünk többen.

Csak úgy fuj ránk a hidegség mindenünneken a Bécsben.

Gyűlölni tudnak a nemzetek; de szeretni csak a magyar tud.

Jókai Mór.

A királyné és a königrázi hős.

(Az Esti Hírlap tudósítása.)

Szeghalom, szeptember 18.

A rajongva szeretett királyné temetése napján mi is tartottunk gyász isteni tiszteletet. Nagyszonyunkat elsirattuk mi is, fájó szívvel.

Az ev. ref. templomban tegnap tartott gyász isteni tiszteleten feltűnt nekem egy félkaru óriás, ki az ima alatt folyton hullatta könyeit. Kérdézködésem után megtudtam, hogy ez Kiss József, a königrázi hős. Fölkerestem is házikójában melyet 67 óta megtakarított nyugdíjából szerzett.

Kiss József igen szívesen fogadott. Azzal kezdtem, hogy mondja el, mikor és melyik csaláiban vesztette el karját.

Kiss József kérdésemre a következőket beszélte el:

— 1866-ban a 33-ik számú, Gyulai gróf ezredében szolgáltam. Königráznél voltunk, Retrédot fújtak, én azonban nem akartam engedni a 48-ból és néhány társammal visszafordultam. De már a legközelebbi percekben levert a lábaimról egy nagy kartács, amely balkaromat összezúzta. Nyomban a Königrázi várba vittek be, onnan a gumpendorfi kaszárnyába, melyet kórházzá alakítottak át, innen pedig Laxemburgba, a királyné kórházába. Itt a stabsfelfer le akarta vágni a karomat, s váltig biztolt, hogy ha nem egyezem bele a műtélbe, hát elmehetnek — deszkát árulni. In ább meghalok, — gondolám, — de ezt nem engedem meg.

Egy nap délutánján épkaromra támasztva fejemet, falomra gondoltam, hol tudtam, hogy edes szű őim epekedve gondolnak rám. Egyszer csak kinyílik ám az ajtó, belép sok nagy urtól kísérve egy gyönyörű magas karcsu fiatal asszony, megáll ágyam előtt és megszólít magyarul: Olyan édesen tudott beszélni. Elmondta, hogy a doktorától tudja, hogy nem akarok beleegyezni karom levágásába, pedig ba ez megtörténik életben maradok. Bár zugsführer voltam, mégse tudtam elgondolni, hogy ki áll előttem.

— Megkövetem szívesen, nem tudom, hogy mivel beszéllek?

— Én a császárné vagyok — felelt a Na yasszony.

Ugy megdobbant erre a szívem. Felcibhelődtem ágyamban s megcsókoltam fehér kezét a jóságos asszonynak.

A királyné ismétellen biztatott, hogy vágassam le a karomat.

Nem tehetem; — szegény emberek gyermeké vagyok, ki két kezem munkájával keresem meg kenyeremet. Inkább kétszer ha'ok meg, minthogy kolduljak.

— Nem kel koldulnia, — szólt a királyné. Beszélék a császárral, aztán meg én is teszek valamit. Olyan szépen, olyan társzólóleg szólt, hogy beleegyeztem karom levágásába.

Azután minden 8-ad nap meglátog-

==== Naponkint 50 koronás értéket sorsolunk ki, szombatnaponkint 200 koronásért. Az összes egy heti lapszámok, akár megnyerték az 50 koronás értéket, akár nem, tovább járunk a 200 koronára. ====

tolt s mindig én hozzám jött először. Egyszer azt kérdezte tőlem.

— Nincs itt több magyar?

Dehogy nincs! A másik szobában fekszik gróf Bethlen Farkas segédtsz.

Bizonysan tudja, hogy magyar?

Olyan magyar, mint én magam.

— No lám és én mindig németül beszéltem vele — szólta a királyné. Ezután mindig magyarul beszélt a tiszt ural, *Laxenburgban* is megátogatott a felbéges asszony legidősebb leányával és a boldogult trónörökösrel. A királyné arcképét, leánya egy dohánnyal telt selyem zacskót, fia pedig egy tajték-pipát ajándékozott.

Kiss József ezután megmutatta nekem az ajándéktárgyakat, amelyeket erekléként őriz. Az arckép alatt a királyné sajátkezűen a következő sorokat írta:

— Erzsébet, Ausztria császárnéja, Magyarország királynéja, pártfogó nagyaszonnya.

Kérdésemre, hogy az országot ért nagy csapásról hogyan értesült, Kiss ezt felelte:

— Hát biz én csak a *«Friss Újság»*-ból, szegény embernek nem telik nagyobbra.

Végül előadta Kiss, hogy a királyné felgyógyulása után sem feledkezett meg róla, mert évenként 102 frt állami nyugdíján kívül a királyné magánpénztárából 120 forintnyi kegydíjat kap.

Az iskolák gyászünnepi.

A főváros ifjusága meghatározó módon üdözött ma Erzsébet királyasszony emlékének. A közoktatásügyi miniszter rendeltére a székesfőváros összes állami és községi tanintézetiben iskolai ünnepeket tartottak, amelyeken testületileg jelent meg a tanári kar és a tanuló ifjuság. Megkapó látvány volt fővárosszerte a gyászruhákat és gyászjelvényt viselő ifjuság fölvonulása. Az intézetek tornatermei is a gyász jeleivel voltak ékesítve. Minden iskolában az igazgató jelezte előbb az ünnep szomorú a kalomszerűségét és ezután egy-egy tanár mondott emlékbeszédet. Itt-ott szavalás is volt, valamint gyászadalok éneklése. A kegyeletos ünnepeken a szülők közül is számosan vettek részt.

A ferencvárosi *Ranolder*-intézet ma délelőtt tartotta királynékért a gyászünnepélyt. A gyászistentiszteletet *Kriszán* Mihály pápai kamarás az intézet igazgatója celebrálta, mely után a növendékek az intézet dísztermében gyűltek össze. Szép gyászadal éneklése után *Kriszán* igazgató meghatározó szavakban ecsetelte nemzetünk megrendítő fájlalmát s legmélyebb gyászeit. Imaszerű fohasszal a feljuthetetlen királynéért, véget ért az ünnepély.

A VIII. kerületi *polgári fiúiskolában* a mise meghalt sa után *Uterich* Gyula igazgató mondott gyászbeszédet, melynek elhangzása után *Simkó* József tanár mondott határozó tanító emlékbeszédet. Az intézet énekkara, az erre az alkalomra irt gyászadalt adott elő.

A székesfővárosi VIII. kerületi *Csokonai-utcai polgári leányiskolában*, a Józsefvárosi plébánia templomban meghaltatott gyászmise után az intézet igazgatója, *Erdődy* Imre gyászbeszédet mondott, melynek végetével *Groszler* Etel tanítónő mondott gyönyörű emlékbeszédet. *Schwarz* Sarolta növendék, *Pósa* Lajosnak ez alkalomra irt »Meghalt a királyné« című határozó költeményét szavalta és *Hirschler* Katica *Komócsy* József »Szent koronánk három gyöngye« című költeményét adta elő.

A VI. ker. *polgári fiúiskolában* *Kozáry* tanár tartotta a könnyekig indító gyászbeszédet, mire a növendékek egy Goll tanár által külön az alkalomra szerkesztett gyászadalt énekeltek el.

A VIII. ker. *Madách-utcai iskolában* *Baumann* József az intézet igazgatója gyönyörű megnyitó beszéddel ecsetelte a hazánkat királynéknak elvételére által ért csapást mely után a tant stület egyik tagja, *Köpeczy* Károly megindító gyászbeszédet mondott. A Hymnus és a szózat elénklésével, melyet *Kemény* Simon tanító vezetett, a szép gyászünnepély véget ért.

A *protestáns orsz. árvaházban* ma délelőtt a boldogult királyné emlékére gyászünnepet rendeztek, melyen *Brocskó* Lajos igazgató mondott határozó emlékbeszédet. Az intézet összes növendékei 30 napig gyászkarzalagot viselnek a karjukon.

A *kisdednevelők országos egyesülete* elhunyt királynéknak nevére 5000 koronás alapítványt tett, amelynek kamatait évenként Erzsébet királyné fogják a részorult övönöknök kiosztani.

Gyászistentisztelet. A pesti görög-macedon egyház *Pelófi*-téri templomában ma délelőtt tartották meg a gyászistentiszteletet Erzsébet királyné lelki üdvéért. Ez alkalomból egy a templom bejáráját, mint belsejét egészen feltehetően vonták. Gyertyafénytől övezve, középen állott a katófalk, amely köré kétoldalt gyülekezett a gyászoló közönség. A rekviem *Georgiades* János görög és macedon plébános mondotta, míg a tempioni énekkara gyászadalokat énekelt. A jelenlévők sorában láttuk: *Haris* Pál görög főkonzult nejevel, *Agoraszó* Péterrel, a görög és macedon országos hitközség főgondnokát, *Ljka* Emil másodgondnok, *Haris* Demeter, *Armededi* György és *Ekonomo* György hitközségi választmányi tagokat, *Maitinovits* udvari tanácsost stb.

TÁVIRATOK ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

A királyné halála.

Bécs, szeptember 19. (Az *Esti Hírlap* távirata.) A német Szent-Erzsébet-rendi plébánia-templomban ma ünnepi rekviem volt, amelyen *Jenő* főherceg a *Deutsche Meisterr*-rend valamennyi *B*-ben lévő konjurájával teljes ornátusban jelent meg.

Bécs, szeptember 19. (Az *Esti Hírlap* távirata.) Holnap a bécsi helyőrség, mint valamennyi más helyőrség, ünnepies gyászistentiszteletet tart. A hadtestparancsnok megkeresésére az izr. hitközség holnapra a bécsi helyőrség izr. katonái számára istentiszteletet rendelt el.

Genf, szeptember 19. (Az *Esti Hírlap* távirata.) *Luccheni* a Szt.-Antal fogház első emeletén levő 10 számú cellájában van. Tágas, szellős szoba, három fogoly is elférne benne. Három vaságy szalmazsákkal és lepedővel, egy zsámoly, egy asztal és korszó a berendezése. Falán a fogház szabályai vannak kifüggesztve. Körülbelül másfél méter magasságban lévő rácsos ablakon keresztül teljes napvilág hatol a szobába, melyet éjszaka *villamos fényvilág* világítanak. *Luccheni* a közönséges rabokra vonatkozó házszabályoknak van alávetve. Naponként félórát sétál a fogház udvarán, a végtárgyalásig írhat és olvashat. Eltiltése után a *L'Évêché* fogházba viszik *Lucchenit*. Ott is a többi rabokhoz hasonló bánásmódban részesítik, azaz valamiféle mesterséggel kell foglalkoznia.

London, szept. 19. (Az *Esti Hírlap* távirata.) Hivatalosan jelentik Balmoralból, hogy *Viktória* királynő, a walesi hercegné és a többi hercegné és hercegnő, akik most kíséretükkel Balmoralban vannak, ma reggel jelen voltak a Crathie-ben Erzsébet királyné lelkiüdvéért tartott gyászistentiszteleten. Az ajátottságot az osztrák himnuszszal kezdték és *Beethoven* gyászindulójával fejezték be.

A Dreyfus-ügy.

Páris, szept. 19. (Az *Esti Hírlap* távirata.) A Havas-ügynökség megczáfolja egy esti lapnak azt a jelentését, amely szerint *Janoin* tábornok kinevezése előtt *Faure* elnökkel a hadtengerészeti minisztériumban állítólag beszélgetést folytatott. *Janoin* tábornok a közlérsági e nökök csak hadügyminiszterre való kinevezésének aláírása után látta.

Kréta.

Konstátnapoly, szeptember 19. (Az *Esti Hírlap* távirata.) Itt nem hiszik, hogy az angoloknak kiszolgáltatott 42 muzulmán volna a főbűnös. A külügyminiszter tegnap az angol nagykövetségre küldte főtájkárát, hogy a *kandiai főkolompoksnak* *Kréta*-ból való kiutasítását kérje. Az angol ügyvivő erre azt válaszolta, hogy ez az ügy a krétai törvényszék hatáskörébe tartozik, amelynek majd ítélnie kell fölötte.

Az új lutri.

(Az *Esti Hírlap* tudósítójától.)

A II. Osztályorszájatek hatodik osztályának sorsolását ma délelőtt folytatták a *Vigadó* kis termében.

A sorsolás eredménye a következő: **10.000 (tízezer) koronát nyertek:** 12815 46157

5000 (ötezer) koronát nyertek: 4982 56828

2000 (kétezer) koronát nyertek: 13719 15017 16040 17470 30949 31513 37035 3 103 41234 46998 46354 608:2 61734 62625 66285 72191 78388 85334 87648. 88785 94324.

1000 (egyezer) koronát nyertek: 2839 7703 9282 10435 11054 13193 14824 20122 23828 26136 27325 35908 42514 44492 46894 47605 48453 50243 52265 52701 53585 60428 63877 64211 65 59 68222 73923 75416 74551 78313 80077 81557 85700 89505 93835 93970 96681.

500 (öt száz) koronát nyertek: 2457 5904 5952 11816 15937 17280 17376 18523 19696 25999 27216 30805 32159 33194 34422 38628 38207 38878 42187 42216 43084 47610 49037 51408 52536 53811 56602 5842 58279 59127 60561 63187 67207 67992 70554 70136 71001 75841 75873 76569 76228 766 5 76613 77624 81681 81333 84793 85996 93651 90357 90314 91727 95242 95117 97847 97851.

A többi kihuzott szám 500 koronát nyert. A sorsolást holnap délelőtt 9 órakor folytatják.

Az Esti Hírlap sorsjátéka.

A magyar újságolvasás meghódultetésére és szélesebb körökben való terjesztésére az *Esti Hírlap* közönsége, tehát az egykrajzáros hírlap minden vevője számára mindennap a törvény felügyelete alatt álló tárgy-

sorsjátékot

rendezünk.

Egy krajzárért az *Esti Hírlap* minden vevője játszik és pedig nem csupán az *aznapi számolóra* való sorsoláson, hanem *hetil sorsoláson* is.

A rendes napi sorsjáték nyereményének értéke 50 korona. A heti nyereménynek pedig, amelyre az egész hét valamennyi napján, hétfőtől szombatig kibocsátott lapszámok játszanak 200 korona.

Gondunk volt arra, hogy valóban pénzértékű, mindenképpen becses és — szükség esetén — azonnal pénzzé tehető nyereménytárgyakat adjunk.

Igy választottuk a rendes napi ötven koronás nyereményekre a következőket:

1. Munkácsy összes munkái és élete. Nagy diszkiadás, vagy

2. Szép nagy olajfestmény arany keretben vagy

3. Női aranyóra, aranylánczozal.

A kétszáz koronás nyereménytárgyak:

1. A *Pallas* nagy Lexikona, az összes ismeretek tára cizskötésben, vagy

2. Kétféle gyártmányu biozikli vagy

3. Kétféle fedélű férfi aranyóra, aranylánczozal.

E sorsolásonkra a m. kir. szabadalmi hivataltól 11,614. szám alatt *kizárólagos szabadalmunk* van, a m. kir. lottószedéki igazgatóság pedig 769. számú rendeletével adta meg vállalkozásunknak a pénzügyi hatóságtól engedélyt. A sorsolás kir. közjegyző hivatalos közreműködésével történik.

A mai nap kibocsátott lappeldányokra, a mai lap homlokán olvasható számokra a sorsolás a következő nap délelőtt tartatik *Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyző*

Andrássy-ut 9. sz. II. emeleti irodájában a sorsolás eredményét a huzás napján délután megjelenő számunkban közöljük. Azokat a nyereménytárgyakat, amelyekért a nyerő 14 nap alatt bármilyen okból nem jelentkezik, haonkint újra kisorsoljuk olvasóink között és pedig mindenkor a következő hónap első hetében. A nyertes lappeldány tulajdonosa, az illető lap bemutatása után *nyomban megkapja a nyereményt*, ha személyesen jelentkezik a kiadóhivatalban (*Honvéd-utca 4. sz.*). De ajánlott levélben is beküldheti az *Esti Hírlap* nyertes számát és akkor a kiadóhivatal azonnal, postán küldi meg neki a kívánt nyereményt.

A mai sorsolás.

Ma, szeptember 19-én az *Esti Hírlap* nak két sorsolása volt. Mindkettő *Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyzőnek* *Andrássy-ut 9. sz. II. emeleti irodájában*.

Az első sorsolásban, amely a rendes 50 koronás nyereményre folyt, résztvettek a szeptember 17-én szombaton e napi kelettel kibocsátott összes lappeldányok a lap homlokzatán olvasható számokkal.

Ez alkalommal a szombati keletti lappeldányok közül nyertesnek kihuzatott a napi 50 koronás nyereményre:

*** EB—439 ***

A második huzásnál, amelyben résztvettek a múlt heti összes lappeldányok, amelyek szeptember 12-étől kezdve bezárólag szeptember 17-dikéig kibocsátottak, nyertesnek kihuzatott a heti 200 koronás nyereményre:

a keddi

*** DH—228 ***

mint azt a *Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyző* által felvett tanúsítvány hivatalosan igazolja.

Felkérjük a jelzett szombati és keddi lappeldányok tulajdonosait, hogy az 50, illetőleg 200 koronás, tetszés szerint választandó nyereménytárgy átvételéig végtől kiadóhivatalunkban jelentkezni sziveskedjenek.

AZ ESTI HIRLAP
Honvéd-u. 4.

ESTI HIREK.

Városi ügyek.

— Az új városi háza építése. Az új városi háza tervpályázatának megbirálására kiküldött jury mához egy hétre — szeptember 26-ikán — délelőtt 10 órakor ül össze, a *Lónyay-utcai* iskola termében, ahol a tervpályázat rajzok és mellékletek elhelyezve vannak. Ha a bíró bizottság bejezte a munkálatait a tervrajzokat a nagyközönség is megtekintheti.

— A kétféjű sas a *Károlykaszárnyán*. A következő helyénvaló felszólalást kaptuk. Tekintetes szerkesztő ur! A *Károlykaszárnya* épület tudvalegőleg már el vesztette kaszárnya jellegét, mindazonáltal az épület gránátos-utcai részén még mindig ott diszeleg a homlokzaton a világ legszűkebb madara, a kétféjű sas. Hogy eddig diszítette a kétféjű sas a homlokzatot, azért nem szólhattunk. Katonaszág lakott benne. De most már kivonultak a császári emberek és a székesfőváros vette át az épületet, mért nem tartja hát a város első és szent kötelességének azokat a áldatlan sas-szárnyakat a homlokzatról lekapatatni. Tisztelettel *Holzer* Adolf.

— *Kövezés a Sándor-utczában*. A lapok megrották a városi azért, hogy a *Sándor-utca* gyalogjáróját épen most bontották föl, amikor az országgyűlés megkezdődött. A józsefvárosi kerület választmányi ülésén is szóba jött ez. *Izspók* József kerületi mérnök erre felvilágosítólag előadta, hogy a *Főherceg Sándor-utczát* sem a közp. mérnöki hivatal, sem pedig a ker. elöljáróság nem bontotta fe, hanem a magyar áll. villamosági részvénytársaság, mely ott a gyalogjárón kábelket fektetett. Mivel a részvénytársaság előzetesen nem jelentette be tervét a tanácsnak, a város megindított elenne a megterelő eljárást.

Angmagsalikot Gönland keleti partján (66° északi szélesség alatt) idejekorán elérhessék. A 170.000 márkára számított költséget az ismert Carl-berg-Fonds-ból fődözik. Az expedíciót a fiatal, de a sarkkutatóban nagyon tapasztalt **Andrup** hadnagy vezeti és feladataul tűzte ki, hogy Angmagsalik keleti partját, északi irányban, amennyire csak lehet, kikutassa és térképeleg felmérje. Rögtön, amint Angmagsalikot szerencsésen elérték, egy külön expedícióra épült, rendkívül erős csónakba ül az expedíció és nagy élelmi készletet visz magával, hogy az északi feltehetően elérhető ponton készletraktárt létesítsen. Ekkor visszamegy Angmagsalikba, hol egy magukkal vitt és ott felállított fakunyhóban fogják a tél első részét tölteni. Amint a tenger jege elég szilárd lesz, szánkón újra elmennek észak felé, s amint élelmi raktárukat elérték és friss élelmiszerekkel ellátták magukat, még messzebb hatolnak észak felé, s ott új élelmiszer raktárakat építenek. Angmagsalikba, onnan pedig Kopenhágába térnek vissza. Jövő nyáron aztán végrehajlják az expedíciót a második részét, amely abból áll, hogy Kopenhágából gőzönn a 70° északi szélességet Scoresbylandban elérik és onnan a keleti partot déli irányban kutassák ki. Ez az utóbbi feladat két évet fog igénybe venni, úgy, hogy Andrupot és négy társát csak 1903-ban várhatják vissza.

Angol ezredék osztrák. Az angolok szeretik a gunyvevényben nyilvánuló humort. Ennek tulajdonítandó, hogy — a többiek közt — a legtöbb ezrednek is megvan a maga gu yneve, melynek eredete néha valami tréfás, néha pedig komoly eseményre vezethető vissza. Így pl. a hetedik testőrdragonyos ezredet az angolok csak a *Stranboots* (szalmacizmák) néven ismerik, amely poétikus elnevezést a dragonyosok a dél-angolországi parasztfőlkelés óta veselik, amelynek leverése az ő érdemük. A tizenegyes huszár a *Cherrypickers* (cseresznyeválogók) nevet egy kalandos kő-zöngézők, melynek hősei egy pár tőrű Spanyolországban volt, ahol őket cseresznyeválogóként érték és elfogták. A tizenhárom huszár az I. Napoleón ellen viselt kemény túsákból rongyosan törték vissza és azóta rájuk maradt a *Raggyd Brigades* (Rongyos dandár) csúfnév. Még sok angol ezrednek van gunyveve, melyeknek története azonban nem ismeretes. Így a 95. gyalogezredet *Sweeps* (söprők) néven ismerik, a 47. tüzérezredet *Kaposztajelekűk* hívják, míg az 56-ik gyalogosok a *Jekete tulipánok* nevet kapták. *Elegant extracts*, a 86. gyalogezred nevé, a 63. a *Vészoló*, a 77. a *Juzékfü* nevet viseli, van egy *Bárnykak* és egy *Szivós öregek* nevű ezred is, míg a királyi mérnökezedet a *Szenyapcsiták* névvel tisztelték meg. Az Északi-kent ezred *diótlőr* névre halgat egy wewikshire-i ezred *Guise ibainak* nevezi magát és a wallisi tüzérezred csak a *Nanny-Coats* (kecskék) néven ismerik.

A lényes szódavíz a legjobb asztali víz. Gyomor-, gége-, görvnybántalmaknál kiváló hatású. Kapható minden jónevű étteremben és fűszerkereskedésben.

SZÍNHÁZAK.

Színházak: Zárva.

* **Pálmay Ilka.** *Falmay Ilka* a tegnapi esti estére jött el Budapestre. A szerzetreméltó művésznő még ki sem pihente magát, hanem már tegnap este két színházban is szerepelt, — mint néző Ugy a Népszínházban, mint a Magyar színházban nagy érdeklődést keltett a művésznő megjelenése. Pálmay Ilka holnap reggelig marad Budapesten és ismét visszatér Bécsbe.

* **A végrehajtó.** A Vígyszínháznak holnap ismét bemutatója lesz. *Sylvane* és *Artus* «A végrehajtó» című bohózatát ez. melyről egyelőre csak az áruljuk el, hogy *Chéradane* végrehajtó (*Hegedűs*) egy Cyprienne nevű könnyűvérű hölgy (Delli Emma) 10.000 franc

erőjéig foglalást készült eszközölni, ott a zuhany alá kerül, női ruhába bujlik, felesége (*Niki Lin*) ebben a maskarában meglátja, rendőrbiztosot hivat, hogy a házasságtörést konstatálhassa, ezalatt veje, Brocatele ügyvéd (*Góth*) — Cyprienne régi kedvese — szintén a zuhany alá került s ő is női ruhát vesz magára. A rendőrbiztos (*Magyar*) éppen abban a pillanatba lép be, mikor a kapitány (*Gál*) Cyprienne féltékeny barátja, fojtogatja Brocatelet. Ez és Chéradane a végrehajtással és a véletlen zuhanyozással igyekeznek ot létüket kimagarázni, a rendőrbiztos is a fürdőszobába tuskolják és ez is csuromvíz lesz. A kolosszális összehabarcást a bohózatok jótékony szellemének sikerül szerencsésen szétgubancolni és természetesen mindennek jó a vége. A darab hatásáról ma még korai lenne szólni, ámbar azt hisszük hogy a női ruhás Hegedűs és Góthot és a megzuhanyozott felszembélyzetet nem lehet kacagás nélkül végignézni. A megnevezeteken kívül még *Mohár* Rozsi, *Boross* Ferike, *Munkácsi* Mariska, *Göngyi*, *Rónaszéki*, *Szerémi*, *Győző* játsszanak az ujdonságban.

KÖZGAZDASÁG.

A gyimesi vasúti csatlakozás. Magyarország és Románia kormányainak megállapodása szerint ennek még a múlt év őszén meg kellett volna történnie. A magyar részről ki is épült s meg is nyílt kellő időben a vasútvonal a határszélig, de Románia még csak azután, körülbelül múlt év október havában kezdett hozzá a 40 kilométernyi ut kiépítéséhez. Ujabb terv szerint január 1-én kellene megnyílni e fontos vasútvonalnak, de az építkezés lassúsága miatt alighanem előződik még későbbi időre. A gyimesi vonalat sokan dicsérték, ami tényleg rá is fér, de a románok ennél még sokkal szebb vasutat építenek. Különösen meglepően szép a határkapunál lévő tatróspataki hid, mely díszesen faragott s egészen stíluszerű kőoszlopra épül. Nagy ellentétet képeznek azonban ezzel a fából primitív módon készült állomások és őrházak. A rövid vasútvonalat három olasz vállalkozó készítette többnyire olasz, horvát és bulgár munkásokkal. Szekelyek kevesen dolgoznak rajta s benzintöltő románok még kevesebben. Érdekes, hogy a munkásoknak vasár- és ünnepnapokon egész seregei Gyimesbe jönnek át mulatni és éppúgyek evetni. Állítólag azért, mert itt jobb és olcsóbb étel- és italételeket kapnak.

Szüreti kilát sok. Az augusztus közepe óta szakadatlanul tartó szárazságot az egész országban nagyon megsínylik a szőlők. A kedvezőtlen időjárás most az érés első stádiumában nagyon sokat ártott s a szőlőtermés kiállításait tetemesen lefokozta. A szőlőszemek nagy része fejletlen maradt s csak kényszeredetten érik; általában igen gyenge szüretre kell elkészülnie lenuünk.

Jelentések a tőzsdéről.

A gabonaüzlet Budapesten. A gyenge kínálat következtében az irányzat nem lanyhultott el, a máimok részleggel vásároltak. Elkelt 25.000 q. buza 5 krral magasabb áron.

A következő búzafajok kerültek forgalomba:

Tiszavidéki	1100 mm	80 kg.	9,55 frton
	100	79,5	9,60
	200	77,5	9,30
Szentesi	200	78,5	9,5
Bácskai	2200	74,8	8,70 1/2
	2400	77	9, —
	3100	78	9,17 1/2
T-Becsei	1800	78	9,15
Pestvidéki	600	76	8,90
	300	78	9,45

Egyéb gabonaműveken a hangulati szilárd, az árak emelkedtek. *Rozsol* 7,20 — 7,35, *tengerit* 5,20 — 5,30 és *zabot* 5,30 — 5,90 forintot adtak el.

A határidőpiacon még szilárd az irányzat, jellehet a légsúlymértő súlyosdése a spekulácziót realizálásokra ösztönözte.

Kötötték:

Buza márcziu-ra	8,80	8,72
„ szeptemberre	9,20	9, —
Buza októberre	8,90	8,82

Rozs szeptemberre	7,40	7,18
Tengeri májusra	4,57	4,53
Zab szeptemberre	5,27	5,34

A budapesti értéktőzsde. A király kiáltvá yára szilárd hangulat terjedt el, a vezető értékek emelkedtek. Utóbb tömeges realizálások az árakulást kedvezőtlenül befolyásolták.

Az előzősítés előfordult kötések: osztrák hitelrészv. 357,50 — 357,10 magyar hitelr. 392,50 — — osztrák-magyar államvasút részv. 353,30 — 353,75 déli vasút-részvény 76. — — leszámitoló-bank részvény 260. — — — rimamurányi vasút részv. — — — közúti vaspálya-részvény 382,30 — 383,25 városi villamos vasút részvény 238,50 — 239. frton.

Zárhatkor maradt: osztrák hitelrészvény 357,15 magyar hitelrészvény 392,50 osztrák-magyar államvasút részv. 353,30 déli vasút-részvény 76. — — leszámitoló-bank részvény 260 — — rimamurányi vasút-részvény 252,25 közúti vaspálya részvény 383,25 városi villamos vasút-részv. 239. — forintot.

A gabonaüzlet Bécsben. A külföldi lánghatóságok a spekuláció vételekedt csökkentették, a forgalom korlátozott alakult.

Jegyzetek:

Buza tavaszra	8,74	8,75
Buza őszre	8,93	8,94
Rozs őszre	7,49	7,50
Tengeri máj.-jun.-ra	4,84	4,85
Zab őszre	5,67	5,68

Az értéktőzsde Bécsben. A szilárd irányzat nem igen tudott boldogulni, mivel a spekuláció tartózkodott az üzlet körül és a o gólam pangott.

Jegyzetek:

Osztrák hitelrészvény 357,20 magyar hitelrészvény 392,50. magyar aranyjárdék 119,80, magyar koronajárdék 98,30, angolbank 156,50, osztrák-magyar államvasút részvény 353,50 forintot.

Piaci árak.

A központi vásárcsarnokban ma gyenge forgalom volt. Az árak nem változtak. A kicsinybeni elárulások következőleg alakultak:

Hus: I. rendű levehus 68—72. II. rendű levehus 76—78. III. rendű levehus 52.— Vesepecsenye egészben 70—80 krajczár, rostélyos 72 —, fehérpecsenye 80 kr., tisztított vesepecsenye 200. Marhanyelv nyersen 64—70. paczoiva 80—90. füstölt 100—110 kr. kilója. Birkahus eleje 44—48, hátulja 56—60 kr. kilója. Borjúhús czombja 100. porköltnek 68 kr., eleje 52—56 kr. Dzsuhos czombja, lapoczkája 72.—, száizpecsenye 80—90. paraj 90 —, füstölt sonka 100—110. Kragai sodár 120—130 kr., olvasztani való szalonna 68 — kr. zsír 68 — kr. háj 68 — kr. kiönként.

Baromfi: Rántani való csirke 70—80 kr. sütni való 110—130 kr., sovány kacska 120—150 kr., kövér kacska 200—240 krajczár, kövér liba 400—700 kr., sovány liba 250—300 kr., páronként. Tisztított baromfi: Csirke 60—70 krajczár, csaszar pomádó 70—100 krajczár, levestyk 80—90 galamb 25—30 kr. Kacska 110—150, liba 250—300 kr., fiatal pulyka 180 kr., darabonként, libazsír I. rendű 120—140 kr. kilója, libamáj 15—30 kr. darabja.

Kenyeremű: Monori vásárcsarnoki kenyér fehér 14 kr. barna 12 kr. Soroksári kenyér: fehér 15 kr., barna 13 kr. Házi kenyér: fehér 20 kr., barna 14 kr. Pek kenyér (burgonyás) fehér 16 kr., barna 14 kr. kiönként.

Vadak: Özgerincz 500—600, őzcsomb 30 fogoly 45—50, vadkacska 70—80 kr. nyul 100—140. fácán 160 kr. dróként. Szarvasgerincz 200, czombja 80—100 kr. kilója.

Halak: E ő ponty 100—120 harsa 100—120, süllő 60—160 kr., czompo 60—80 krajczár. **Jegelt halak:** ponty 40—60, keszege 8—140, apró hal 30—40, vágott harsa 60—80 kr. Lazac 400—500 krajczár kilója. R k 3—25 kr. darabja. Tengeri halak: Soles 260—280 kr. Magro 200 kr. Rouget 260—280 kr. Langoust 25—300 kr. Sardella friss 140—160 kr. kilója.

Zöld eg: burgonya 3— kr. kilója bajort-rma 5—16 kr. drója. Vöröshagyma 6 kr. Foghagyma 16 kr. kilój. Kalárbé 12 drb 10 kr., zeller 16 drb, 10 kr., fe es saláta 5 drb, 10 Keikaposzta 7— drb, 10 kr. Zoldborso 40—80 krajczár literje, Zödbab 12—16 kr., kilója, tók 10—15 kr., saláta uborka 5—10 kr. drója, Karfiol 6—15 drbja, Paradicsom 6 kr. kilója, 100 drb. savanyítani való uborka 90—100 krajczár. Kaposzta drbja 4—6 kr., vörös 6 kr., zöld kukorica 7 drb. 10 kr., 100 drb zöld paprika 15—40 kr.

Gyümölcs: 8 gyümölcsnekél alma 6—16 kotta 6—25, szilva 6—8, őszibarack 6—25, szőlő 1—2 kr. kilója. Görödinye 15—20, sarga 5—15 kr. darabja. Dió 22—24 kr. kilója.

Külön. élek: Tejszín 30 — kr. teljes tej 10 kr. literje. Trava 110—120. főzni való 90—100 kr. Turó 20 — kr. kilója. Tejföl literje 32—34 kr. Teatojás 4) drb 100 kr. főző tojás 42—45 drb 100 krajczár. Savanyított kaposzta kilója 12 kr., Savanyított uborka 100 drb, 130—160 kr.

Fel nem vett nyeremények.

Még nem jelentkeztek 50 koronás nyereményükért az *Esti Hírlap* sorsolása következő lappeldányainak nyerei: szeptember 5-iki hétfői **AK 516** szeptember 7-iki szerdai **BB—292** szeptember 9-iki pénteki **AH 847** szeptember 10-iki szombati **EA 288** szeptember 12-iki hétfői **ED 616** szeptember 13-iki keddi **CE—154** szeptember 14-iki szerdai **BE 395** szeptember 15-iki csütörtöki **AI 98** szeptember 16-iki pénteki **AG 941** A huzás napjától számított 14 nap alatt fel nem vett nyereményeket a jövő hónap első hétfőjén *ujra kisorsoljuk*.

Felelős szerkesztő: **Gáspár Artur.**

Egyéves önkéntesek

előgánssal, izléssel és olcsón felvérletnek.

Weiner és Grünbaum
csász. és kir. udvari szabóknál
Budapest, IV., Váci-utca 27.

II. Vilmos német császár udvari szállítói.

Portugál királyi udvari szabók
József főherceg udvari szabók
József Agost főherceg kamarái szállítói.

Minden katonai ügyre vonatkozó, a főbb irányadókat tartalmazó könyv csak díjtalanul, postán pedig bérmentve. 195

Olcsó valódi arany és ezüst-nemű bevásárlási forrás.

14 karátos arany jeggyűrűk 4 forinttól feljebb; pontosan sz. bályozott zsebrák 5 forinttól, 14 karátos aranyórák 15 forinttól valamint 13 próbas ujj ezüst tárgyak 6 krajczárjával grammjait szállít

LUKÁCS M. MÁRTON
ékszer és óras czég

Budapest, IV., Váci-utca 4. szám.
a zsiború utcaival szemközti.

Vidékre árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Katonaügyi iroda.

Budapest VII. Kerepesi-ut 6. sz.

Kizárólag törvényes katonai ügyekkel foglalkozik, melyek a tiszték legye és vedőleles-ük ügyeire vonatkoznak, elintéző reklamációkat mint pl. póttarta ékba való sorozást, kieszközöl utlevéleket, idelelotti nőstülesre engedélyeket stb. 175

Dominke János v. cs. és kir. százados.

Vasvári Mór

FÉRFI-SZABÓ

Károly-laktanya

rendkívüli nagy raktára kész ruhákban és nyersanyagban. 219

feloszlik.

Ujdonság!

Selyemmel bélelt osztrák típusú, képes levelezőlap gyűjtőszekény, 200 db. számára. Barsonyol, ivogfeldelel 1 frt. 40 kr. kapható **Kortész Tódnál** Budapest Kristóf-tér. 298

Fontos önvédelemre.

Bulldogg-Nemesis

6 lövétes revolver csak

4 frt.

Börténés szíjjal és tölténnyel 5 frt. Vadász egyverek na y va asztékban.

Földessy L. puskaműves Bpest.

Múzeum-körút 3. Vidéki szétküldés utánvett vagy a pénz előzetes beküldése mellett Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 161